

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. IV. Quinam sit proprius Sacramenti Confirmationis effectus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

quis omittere Confirmationem, eò quòd eam A contemneret, aut non crederet esse sacramentum: vel ratione propria conscientia, quando nimirum aliquis sibi persuadet quod absq; tali medio tentationes contra fidem non superabit, & credit sibi immediatè periculum deficiendi à fide, nisi hoc sacramento roboretur.

60. Contra istam conclusionem objicitur primò: Omnes fideles tenentur ex præcepto divino esse plenè sive perfectè Christiani: Sed ad hoc necessaria est sacramenti Confirmationis susceptio, cum per tale sacramentum homo fiat plenè & perfectè Christianus: Ergo homo tenetur ad recipiendum sacramentum Confirmationis. Unde in Can. Omnes suprà citato dicitur: Omnes fideles per manus impositionem Episcoporum, Spiritum Sanctum post Baptismum accipere debent, ut pleni Christiani inveniantur.

61. Secundò, Tenetur ex præcepto divino quilibet fidelis adultus, non inermis aggredi periculum maximum fidei, & spiritualis militia: Sed velle absq; sacramento Confirmationis coram tyranno fidem profiteri, est vell e inermis aggredi periculum maximum fidei & spiritualis militia; proprium enim est sacramenti Confirmationis armare Christianum in hunc finem: Ergo tenetur fidelis adultus, saltem in illo casu, recipere si posuit sacramentum Confirmationis.

62. Tertiò, Magis obligat bonum vitæ spiritualis, quàm bonum vitæ corporalis: Sed ita obligat bonum vitæ corporalis, ut in vita naturali habet homo præceptum adhibendi medium necessarium ut augeatur: Ergo etiam in vita spirituali habet præceptum suscipiendi medium ordinatum ad augmentum talis vitæ, quale est sacramentum Confirmationis.

63. Pro solutione primæ objectionis, observandum est ex doctrina D. Thomæ in 4. dist. 7. qu. 1. art. 1. quæstion. 2. ad 1. plenitudinem gratiæ Christianæ duplicem distingui, alia enim est quoad sufficientiam, quæ datur in Baptismo, & quæ constituit hominem substantialiter Christianum; & alia quoad abundantiam, quæ datur in Confirmatione, & constituit hominem jam Christianum, militem Christi. Hoc posito.

64. Ad primum respondeo distinguendo Majorem: Omnes fideles tenentur esse plenè Christiani, plenitudine sive perfectione quoad sufficientiam, concedo Majorem. Plenitudine sive perfectione quoad abundantiam, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam. Unde quando in Canone Omnes dicitur quod omnes fideles per impositionem manus Episcoporum, Spiritum Sanctum accipere debent, verbū illud debent, non significat præceptū, sed consiliū, hujusq; sacramenti utilitatem, non verò illius necessitatem declarat.

65. Ad secundum nego Minorem, licet enim qui in occasione profitendi suam fidem coram tyranno, negligit confirmari armis illis specialibus quibus milites Christi sacramento Confirmationis induuntur, nolite corroborari; quia tamen aliunde, scilicet gratiâ baptismali, cum virtutibus & auxilijs ipsi correspondentibus, sufficienter ad resistendum præmunitur, non est dicendus periculum fidei inermis aggredi.

66. Ad tertium concessio Antecedente, nego Consequentiam, & paritatem; Ratio discriminis est, quia medium ordinatum ad augmentum vitæ corporalis, unicum est, scilicet nutritio: è contra verò illud quod ordinatur ad augmentum

vitæ spiritualis, est multiplex, adeò ut alijs modis, quàm sacramento Confirmationis possit quis augere in se gratiam.

ARTICULUS IV.

Quinam sit, proprius sacramenti Confirmationis effectus?

Facilis est resolutio hujus difficultatis ex duobus articulis præcedentibus. Unde Dico breviter, proprium ac speciale sacramenti confirmationis effectum, esse augmentum gratiæ, quo homo roboratur ad profitendam fidem, & acquirit jus ad specialia auxilia pro illo actu constanter elicendo.

Patet ex Florentino in decreto Eugenij, ubi dicitur, in hoc sacramento dari Spiritum Sanctum ad robur, ut Christianus Christi nomen audacter confiteatur. Idem testantur antiquissimi Patres, Dionysius, Clemens, Tertullianus, Augustinus, Cyprianus, & Melchisedes Papa in Epistola ad Episcopos Hispaniæ, ubi hæc scribit: Spiritus Sanctus qui super aquas Baptismi salutariter descendit lapsus, in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam. In Baptismo regeneramur ad vitam, post Baptismum Confirmamur ad pugnam. In Baptismo ablumur, post Baptismum roboramur. Et paulo post Confirmationis armat & insutum ad agones mandamus superandos.

Idipsum docet D. Thomas hic art. 7. ubi ait quod in Confirmatione datur baptizati Spiritus Sanctus ad robur, sicut Apostolis datus est in Pentecostes. Unde virtutem Confirmationis etiam quæ Apostolis evenerunt, declarandum docet Catechismus Romanus, parte 2. de sacramento Confirmationis num. 11. his verbis: Si populus voluerint divinam hujus sacramenti efficaciam percipere, satis erit, quid ipsi Apostolis eveniret explicare, illi enim ante passionem, vel sub ipsa passione hominum, adeò infirmi & remissi fuerunt, ut cum Domino comprehensum esset, statim se in fugam coniecissent, tunc verò unius mulierculæ voce perterriti, Iesu Christi Discipulum esse, non semel, aut iterum, sed tertio negaverit, ac post Resurrectionem omnes præter matrem discipulorum inclusi, domi se continuerunt. At verò in die Pentecostes, tantæ Spiritus Sancti virtute omnes repleri sunt, ut dum Evangelium quod eu commisit erat, non solum Iudeorum regione, sed universæ orbis, audacter & libere dispergerent, nihil suis finibus accludere posse existimarent, quàm quod dignitatem, qui pro Christi nomine contumeliam, virgula, verberata, cruce perferrent.

Demum eadem veritas ex materia & forma hujus sacramenti manifestè ostenditur: Etenim unctio & consignatio, & hæc verba forme, Confirmo te, significant gratiam quæ conferatur vi hujus sacramenti, dari in ordine ad certam & lucram, roburq; spirituale ad fidem constanter profitendam, conferre. Hoc autem robur, præter gratiam habitalem, dicitur speciale ad auxilia opportunè conferenda, & certissime, si non ponatur obex; ad fidem fortiter profitendam, & superandas difficultates, ut perfectos decet. Quo pacto ipsi Apostoli subsistebant persecutionibus, non per gratiam habitalem habitalem, sed per auxilia specialia quæ Deus tempore opportuno illis abundè suppeditabat, sine quibus neminem quamvis iustitiam posse diu perseverare, docet Tridentinum sessio

sessione 6. can. 22. & experientia satis constat.

Ex his colligitur primò, sacramentum Confirmationis per se & ex primaria intentione Christi instituentis, non conferre gratiam primam, sed secundam: Nam gratiam confert in modum augmenti, & corroboratoris, & ætatis adultæ Christiani: Sed augmentum gratiæ, supponit gratiam esse, & prius est fieri Christianum, quam corroborari & perfici; priusque est nasci, quam adolefcere, & in virum perfectum evadere: Ergo &c. Dixi per se, nam per accedens interdum potest hoc sacramentum primam gratiam conferre, & peccata remittere, ut docet D. Thomas hic art. 7. ad 2. his verbis: Si aliquis adultus in peccato existens, cuius conscientiam non habet, vel si etiam non perfecte contritus accedat, dummodo non scilicet accedat, per gratiam collatam in hoc sacramento, consequetur remissionem peccatorum. De quo plura diximus ostendimus, omnia sacramenta vivorum, per accedens aliquando conferre primam gratiam, & prodesse mortuis, dummodo non ita mortui sint, quin actum aliquem vitalem imperfectum, & ipsum aliquem motum fidei & attritionis exerceant.

Colligitur secundò, potiorē & præstantiorē esse effectum Confirmationis, quam Baptismi; sicut in naturalibus plus est id quo constitumur in statu ætatis perfectæ, & corroboratæ, quam id quod ab initio nostræ nativitatæ habemus; & sicut Apostoli plus acceperunt die Pentecostes, quam in baptismo: unde Urbanus Epist. 1. cap. 7. docet homines per sacramentum Confirmationis ex infantibus fieri plene Christianos, & viros perfectos; & Rabanus lib. 1. de instit. Clericorum cap. 31. ut refertur de consecrat. dist. 5. cap. 5. hæc scribit: Signatur baptizatus chrismate in summitate capitis per Sacerdotem, per Pontificem verò in fronte, ut in priori unctione, significetur super ipsum Spiritus Sancti descensio, ad habitationem Dei consecrandam: in secunda quoque, ut eiusdem Spiritus Sancti seipsiformis gratia, cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ & virtutis, venire in hominem declaratur.

ARTICULUS V.

Utrum solus Episcopus sit ordinarius huius sacramenti minister?

Photius Patriarcha Constantinopolitanus existimavit non solum Episcopum, sed etiam quemvis alium Presbyterum esse ministrum ordinarii Confirmationis, ut colligitur ex Epistola Nicolai I. ad Hincmarum, relata à Baronio Anno 867. Idem asseruit Wiclef, ut constat ex Constantiensis sess. 8. & Armacanus de quæstionibus Armenorum lib. 11. cap. 4. id extendens etiam ad Diaconos, & asserens id ex sacra Scriptura elici, quamvis decretis Ecclesiæ oppositum sit definitum. Uthic error impugnetur, & veritas Catholica stabiliatur.

Dico breviter: ministri ordinarii Confirmationis sunt soli Episcopi.

Conclusio est certa de fide, & definita in Florentino in Decreto Eugenii, & in Tridentino sessione 7. can. 3. de Confirmatione, & sess. 23. can. 7. ubi anathematizat eos qui dixerint, potestatem confirmandi & ordinandi, quam Episcopi habent, illis esse cum Presbyteris communem. Desumitur etiam ex Scriptura, nam Act. 8. di-

Tom. V.

citur quod Christiani ab aliis baptizati, expectabant adventum Apostolorum, ut ipsis manus imponent, & acciperent Spiritum Sanctum: At Episcopi succellere Apostolis, ut ait Florentinum: Ergo ipsorum est hoc sacramentum conferre. Unde Eusebius Papa Epist. 3. ad Episcopos Thulciæ, ut refertur de consecrat. dist. 5. cap. 4. Manus impositionis sacramentum magnâ veneratione tenendum est, quod ab aliis perfici non potest, nisi à Summis Sacerdotibus: nec tempore Apostolorum, ab aliis quam ab ipsis Apostolis, legitur aut scitur peractum esse. Item Innocentius IV. in Epist. ad Episcopum Tusculanum, Apostolicæ Sedis Legatum in regno Cyprî: Soli (inquit) Episcopi consignent Chrismate in frontibus baptizatos, quia huius unctio non debet nisi per Episcopum fieri; quoniam soli Apostoli, quorum vices gerunt Episcopi, per manus impositionem, quam Confirmatio, vel frontis Chrismatio representat, Spiritum Sanctum tribuisse leguntur.

Triplex etiam institutionis huius congruentia adduci potest. Prima quam habet D. Thomas hic art. 11. desumitur ex similitudine tum artis, tum humanorum contractuum, in ædificiis namque construendis inferiores ministri formam non imponunt, sed solum materiam præparant architecto qui formam imponit; item epistola per notarium pro Principe scripta, ordinariè loquendo, solâ manu Principis validè subscribitur: fidelium autem Ecclesiæ ædificium quoddam divinum est, secundum illud 1. ad Corinth. 3. Dei ædificatio estis; item est epistola quædam spiritui Dei in cordibus scripta, ut habetur 2. ad Corinth. 3. Licet ergo hoc ædificium, hæc epistola, per baptismum, sacerdotum ministerio ædificetur & scribatur; quia tamen per sacramentum Confirmationis, domus quasi jam ædificata perficitur, dedicaturque in templum Spiritus Sancti, & epistola jam scripta, signo crucis consignatur, munus hoc solis superioribus artificibus & Pontificibus, seu Principibus Ecclesiæ, ex officio incumbit.

Secunda congruentia est, quod solus Episcopus in Ecclesiâ, est veluti dux in exercitu, ad quem pertinet milites recipere, & consignare.

Tertia, quod cum Episcopus sit in statu perfectionis, Confirmatio verò sit perfectio & consummatio Baptismi, proprium ejus munus est, inferiores, mediante hoc sacramento, perficere, seu perfectos Christianos constituere.

Contra istam conclusionem objicit primò Armacanus factum Ananix Act. 9. Paulo manus imponentis. Verum ibi non est sermo de impositione manuum confirmativa, sed curativa seu medicinali. Nec obest quod ibidem dicitur, *Videas, & implearis Spir. S.* primum enim ad illam curativam & medicalem manus impositionem pertinet, ut proximus & proprius illius effectus; secundum verò ad baptismum, de quo mox ibidem, & ad alia deinde secuta, referendum est.

Secundò objici potest illud 1. ad Timoth. 4. *Noli negligere gratiam que est in te, quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum Presbyteri.* Quasi munus Presbyteri sit manus impositio, quæ dicitur Confirmatio.

Sed respondetur primò, quod ut notat D. Thomas ibi lect. 3. alia littera habet: *Manuum Presbyteri*, & hæc lectio sola nunc habetur in Bibliis correctis jussu Clementis VIII. Unde illa particula non designat ministrum, sed modum, seu speciem illius manus impositionis, quæ non fuit sacramentum Confirmationis, sed Ordinis.

Y

Respon-